

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

M. Benš

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 41

Pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 11. května 1983 *M. Benš*

Č. j.: inf.086/83
Počet listů: 10
Počet výtisků: 25
Den vydání: 12. května 1983

OBSAH

1. Informace o politické situace v krajích
 2. Informace o průběhu krajské konference KSS
v Západoslovenském kraji
-

1. Informace o politické situaci v krajích

Krajské /městské/ výbory strany zaslaly ústřednímu výboru KSČ informace o politické situaci před krajskými stranickými konferencemi. Hodnotí ji jako příznivou. Pozitivně ji v posledním období ovlivnila zvýšená aktivita strany v souvislosti s konáním okresních konferencí, oslavy 113. výročí narození V. I. Lenina a 38. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou. Prvomájové manifestace vyjadřovaly podporu politice KSČ, mírovému úsilí SSSR a socialistického společenství a odhodlání pracujících vyrovnat se s vytyčenými úkoly v sedmé pětiletce.

Středem pozornosti stranických orgánů a organizací je příprava krajských konferencí strany. Na předsednictvech a zasedáních KV KSČ byly posouzeny poslední varianty zpráv a návrhů na usnesení. Uskutečňovány jsou aktivity s delegáty, na kterých jsou jim předávány podkladové materiály. V posledních fázích příprav byly využity poznatky z okresních konferencí. Prohloubily pohledy na některé oblasti společenského života, zejména na zabezpečování závěrů 7. zasedání ÚV KSČ. Na základě získaných zkušeností byla při dopracování obsahových dokumentů krajských konferencí věnována zvýšená pozornost aktuálním otázkám, v některých krajích například práci strany s mládeží. Na přípravě konferencí se aktivně podílely pracovní skupiny ÚV KSČ. Konference západoslovenské krajské organizace KSS, která se již uskutečnila, je hodnocena pozitivně.

Stranické orgány a organizace se v posledním období zabývaly dosaženými výsledky v plnění plánovaných úkolů za I. čtvrtletí 1983 a přijaly opatření k jejich zabezpečování v dalších měsících. Jsou vytyčována v souladu se závěry okresních stranických konferencí a dále upřesňována v souvislosti s cíli, které budou stanoveny krajskými konferencemi strany. Pozornost je věnována rovnoměrnosti plnění státního plánu, problematice vědeckotechnického rozvoje, zdokonalování systému řízení, výsledkům a úkolům v oblasti hospodárnosti a úspor a dalším aktuálním otázkám.

Podle poznatků a informací územních stranických orgánů jsou od počátku roku v průmyslových podnicích a závodech dosahovány celkově dobré výsledky. Z porady instruktorů ÚV KSČ například vyplývá, že v Jihomoravském a dalších krajích dochází ke zvýšení rytmičnosti výroby a lepšímu plnění úkolů v dekadách. Projevují se však i nadále problémy zejména v dodavatelsko-odběratelských vztazích. Zvyšují se zásoby v podnicích a závodech například ve Východočeském kraji ve srovnání s rokem 1982 o 10 %. K celkovému úspěšnému zabezpečování hospodářských úkolů významně přispívá zvýšená iniciativa pracujících na počest okresních a krajských konferencí a májových oslav včetně organizování mimořádných pracovních směn. Značný důraz je přitom kladen na zajištění exportu, inovaci výrobků a na snižování spotřeby materiálů, surovin, paliv i energie.

Stranické orgány a organizace se velmi aktivně zabývají zajišťováním úkolů v zemědělství, zejména v rostlinné výrobě. Skluz v jarních pracích se daří ve většině krajů postupně vyrovnávat. Některé krajské výbory strany upozorňují, že trvá nedostatek chemických ochranných prostředků, opožděně byla zahájena výroba a dodávky aminexu k ochraně obilovin, přestože vývoj ozimů je mnohem pokročilejší než v loňském roce. Od poloviny května se předpokládá vysoká kumulace zemědělských prací v řepařských oblastech. Jejich zabezpečení věnují stranické a hospodářské orgány a organizace zvláštní pozornost. Severomoravský a další krajské výbory strany upozorňují na určité problémy v opravárenské činnosti, zejména na nedostatek náhradních dílů. Jedná se například o sběrače na samosběrací vozy, nože a prsty na lišty samochodných strojů, náhradní díly na obraceče a shrnovače píce apod.

Úkoly v živočišné výrobě jsou většinou plněny. Poznatky například z Jihočeského kraje ukazují na problémy u nosnic typu HISEX bílý-SL, který má o 20-30 % klesající snůšku vajec, čímž vznikají problémy s jejich dodávkami pro vnitřní trh. V Západoslovenském kraji jsou naopak problémy s odbytem vajec v okresech Dunajská Streda a Komárno. Jejich příčinou jsou malé chladiřenské kapacity. Organizuje se jejich přesun do jiných oblastí.

Jihomoravský krajský výbor strany uvádí, že přeplnění skladovacích a mrazírenských kapacit je důvodem odbytových potíží u jatečného skotu. Celostátně není v potřebném množství zabezpečován odbyt sladkovodních ryb. Jedním z důvodů je nižší poptávka způsobená jejich cenovými úpravami.

Vyrovnaná, klidná názorová hladina občanů je i nadále příznivě ovlivňována dobrou situací v zásobování vnitřního trhu. Krajské /městské/ výbory strany ji v posledním období ve svých zprávách komentují stručněji než dříve a charakterizují ji jako stabilizovanou. V obchodech je dostatek masa i ovoce. Připomínky se podle uvedených zpráv vyskytují k sortimentní skladbě. Trvale se projevuje nedostatek levnějších druhů masa, v některých krajích není uspokojován zájem spotřebitelů o sádlo, kondenzované mléko, špagety, čočku atd. Přetrvávají potíže s nákupem některých druhů spotřebního zboží jako jsou například jízdní kola, šicí stroje, mrazničky, přenosné i barevné televizory. Územní stranické orgány soustavně sledují situaci v zásobování vnitřního trhu a spolu s národními výbory vyvíjejí úsilí k operativnímu odstraňování vzniklých závad.

Zvláštní pozornost věnují stranické orgány a organizace práci s Dopisem PÚV KSČ k prohloubení účinnosti boje proti porušování zásad socialistické zákonnosti, morálky a disciplíny. Dosavadní poznatky potvrzují, že v diskusi na členských schůzích ZO KSČ převládá jednoznačná podpora tohoto dokumentu. Postupně, jak je Dopis projednáván v základních organizacích, vyjadřují komunisté rovněž připomínky a náměty k realizaci přijatých závěrů. Často je zdůrazňováno, že Dopis měl být vydán již dříve, neboť kritizované jevy veřejnost zná a odsuzuje je. Vyskytují se také obavy, zda se přistoupí k uplatňování uvedeného dokumentu s patřičnou náročností. Hovoří se o tom, že mnohá správná opatření byla přijata i v minulosti, ale nebyla důsledně plněna. V této souvislosti bývá uváděna potřeba vytvořit atmosféru kritické náročnosti a zvýšit účinnost kontroly na všech stupních řízení /často formulováno jako nutnost řešit uvedené problémy "od shora dolů"/. Ozývají se rovněž hlasy, že důsledný boj proti nedostatkům ve všech oblastech národního hospodářství a účinná kontrola mohly předejít vydání Dopisu.

Při jednáních v základních organizacích je komunisty nejvíce odsuzováno rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, zneužívání funkcí, prodej pod pultem a úplatkářství, které se rozmohlo hlavně ve zdravotnictví a ve školství při přijímacím řízení. Poukazuje se na potřebu zlepšit ochranu socialistického vlastnictví a jsou hledány konkrétní cesty, zamezující jeho poškozování a protizákonné přivlastňování. V některých krajích bylo navrhováno schválení právních norem, jež by umožňovaly požadovat od občanů, pokud vedou nákladný život nebo vlastní velké hodnoty /domy, vily, přepychové chaty apod./, aby prokázali legální způsob nabytí majetku. Důsledné zamezení prodeje pod pultem je chápáno jako dlouhodobý proces, předpokládající nasycení vnitřního trhu zbožím, jež je v současné době nedostatkové. V některých stranických organizacích se zdůrazňuje potřeba zkvalitnit plánování, zvýšit disciplínu ve výrobě a přispět tím ke zlepšení zásobování trhu. Požaduje se důsledněji postupovat vůči těm, kteří porušují stanovy strany i právní normy a častěji zveřejňovat postihy těchto osob v prostředcích masového informačního působení bez ohledu na to, jaké postavení zastávají. V této souvislosti někteří komunisté se odvolávají na sovětský deník Pravda, který soustavně seznamuje veřejnost se závěry stranických a státních orgánů vůči lidem porušujícím zákony a zneužívajícím funkce.

První zkušenosti z projednávání Dopisu v základních organizacích ukazují, že se v některých z nich zpočátku projevovala bezradnost, jak s ním pracovat. Postupně se však okresním /obvodním/ výborům KSČ daří zaměřit jejich jednání na to, aby se s tímto dokumentem jen pasivně neseznamovaly, ale využily jej k přijímání vlastních opatření. Ta jsou zaměřována zejména na důsledné dodržování pracovní doby, plánovací a technologické kázně, zvyšování odpovědnosti hospodářských i řídicích pracovníků a ochranu socialistického vlastnictví. Úsilí stranických orgánů přitom směřuje k překonání jednostranných názorů, že je třeba začít "nahore" a základní organizace KSČ se více zabývají vlastními problémy a hledáním cest k jejich ře-

šení. V této souvislosti některé krajské výbory strany uvádějí, že v postojích části hospodářských pracovníků se projevuje ne-sebekritický přístup vůči vlastním nedostatkům a snaha zaměřit opatření jen k řešení výrobních problémů.

Po linii státních, hospodářských, odborových orgánů a organizací se rozpracování opatření opoždí. V souvislosti s projednáváním uvedeného dokumentu v základních organizacích KSČ narůstá počet anonymních dopisů zasílaných krajským a okresním výborům strany. V jejich obsahu převažuje kritika chování stranických funkcionářů a vedoucích hospodářských pracovníků. Často vycházejí z různých neověřených informací a dohadů.

Středem narůstajícího zájmu komunistů a široké veřejnosti je také vývoj mezinárodní situace. Sílí jednoznačná podpora mírové politiky Sovětského svazu a jeho dalším iniciativám v boji za mír. Pozornost vzbudilo interview s. J. Andropova pro západo-německý časopis Der Spiegel. Zejména je oceňován jasný a přesvědčivý výklad politiky SSSR k otázkám odzbrojení. Se souhlasem se setkává snaha o vyloučení zbraní z kosmického prostoru a závazek o nepoužití jaderných zbraní jako první. V souvislosti s tím je odsuzována hazardní politika USA a NATO. Uskutečňují se mítinky, na kterých pracující a mládež vyjadřují podporu Světovému shromáždění za mír a život, proti jaderné válce. Roste i materiální podpora, zvyšují se částky zasílané na Fond míru a solidarity.

Podiv a znepokojení vyvolalo vypovězení sovětských diplomatů z Francie. Je hodnoceno jako narušení jejích tradičně dobrých vztahů s SSSR. Objevují se hlasy, jaké cíle vlastně sleduje francouzská vláda. Po návštěvě Jásira Arafata v Praze vzrostl zájem o další vývoj na Středním východě. Lidé oceňují principiální stanovisko našich orgánů a odsuzují postup Izraele, USA v této oblasti.

Jsou požadovány další informace o našich občanech, odvělečných protivládní organizací UNITA v Angole. Vznikají obavy o jejich životy. Množí se dotazy, co vlastně v souvislosti s jejich zadržením tato organizace sleduje. Kladou se otázky, jak je postaráno o československé občany, kteří pracují na takovýchto rizikových pracovištích, jaké jsou záruky příslušných vlád za jejich bezpečnost, proč se umožňuje, aby v těchto ohrožených místech byly i rodiny s dětmi.

V souvislosti s aktivizací ilegální organizace Solidarita, ale i s připravovanou návštěvou papeže došlo ve veřejnosti k oživení zájmu o vývoj situace v Polsku. Narůstají pochybnosti o správnosti taktiky polské vlády a PSDS. Lidé se zamýšlejí nad její církevní politikou a nad možnými důsledky papežovy návštěvy pro další vývoj událostí v této zemi. Požadovány jsou bližší informace o celkové situaci.

2. Informace o průběhu krajské konference KSS v Západoslovenském kraji

Ve dnech 7. - 8. května 1983 se konala konference západoslovenské krajské organizace KSS. Byla organizačně, obsahově a kádrově dobře připravena. Měla pracovní ráz a vyznačovala se vysokou aktivitou i kázní delegátů. Z celkového počtu 394 delegátů s hlasem rozhodujícím se první den zúčastnilo 391 a druhý den 390. Do diskuse se přihlásilo 59 delegátů a hostů, z toho vystoupilo 33 a vedoucí delegace ÚV KSČ. Konferenci došlo 145 telegramů a pozdravných dopisů, z toho hodnota 79 závazků představuje 53 milióny korun. Delegáti zaslali pozdravné dopisy ústředním výborům KSČ a KSS i družebním krajům.

Zprávy krajského výboru i krajské kontrolní a revizní komise KSS věcně a objektivně analyzovaly plnění usnesení XVI. sjezdu KSČ a vytyčovaly další úkoly pro příští období. Postihovaly všechny oblasti práce strany. Ukazovaly na příčiny neodůvodněných rozdílů ve výsledcích a soustřeďovaly úsilí na mobilizaci stávajících rezerv.

Stranickou práci v průmyslu orientovaly v duchu 7. zasedání ÚV KSČ na kvalitativní stránky reprodukčního procesu. Důraz položily na realizaci výsledků celospolečenské prověrky úspor paliv, energie a pohonných hmot. Reagovaly na podnětná stanoviska PÚV KSČ ke stavebnictví a odhalovaly slabá místa v realizaci Souboru opatření.

V zemědělství a potravinářském průmyslu byly oceněny dosažené úspěchy a stanoveny další cíle z hlediska zabezpečování výroby 2 500 000 tun obilovin ročně a ostatní úkoly v rostlinné i živočišné výrobě v jednotlivých letech sedmé pětiletky. Jde hlavně o ochranu a intenzifikaci půdního fondu, uplatňování výsledků vědeckotechnického rozvoje a zvýšení účinnosti Souboru opatření.

V návaznosti na ekonomické úkoly byla posuzována kvalita

i efektivnost ideově výchovné a politickoorganizátorské práce, zvýrazněna byla také zodpovědnost komunistů, stranických orgánů a organizací za důsledné naplňování usnesení 6. zasedání ÚV KSČ při komplexním sociálně ekonomickém rozvoji.

V hodnocení práce škol zpráva KV KSS položila důraz na důsledné uplatňování národností politiky na marxisticko - leninských principech. Žádá zvýšit kvalitu výuky slovenského jazyka na školách s vyučovacím jazykem maďarským a vytvářet podmínky pro plnou seberealizaci občanů maďarské národnosti.

Zobecňovala poznatky z přípravy a průběhu výročních členských schůzí ZO KSS a konferencí v oblasti komplexního zkvalitňování členské základny strany a vytyčovala další postup na tomto úseku. Pozitivně hodnotila formu skládání účtů komunisty na členských schůzích. Posuzovala výsledky kádrové práce a spolu se zprávou KKRK upozornila na nedůsledný a povrchní přístup části organizací k rozpracovávání usnesení vyšších orgánů i kontrole vlastních přijatých opatření. Zpráva KKRK podtrhla nutnost vyvozování závěrů u některých pracovníků, kteří porušují stranickou i státní disciplínu.

Diskuse svým obsahem navazovala na přednesené zprávy, doplňovala je a ukazovala cesty i odhodlání odstranit stávající nedostatky ve vnitrostranické práci i v oblasti ekonomiky atd. Zvláště výrazně vystoupily do popředí otázky zajištění intenzifikace, zefektivňování reprodukčního procesu a zvyšování kvality veškeré práce. Projevila se v ní orientace na rozhodující rozvojové záměry kraje, jako je palivoenergetická základna, zejména výstavba jaderných elektráren. Nastolována byla i potřeba rychlejšího využití výsledků vědeckotechnického rozvoje a urychlení procesu výzkum - vývoj - výroba - užití.

V diskusi byla potvrzena správnost nastoupené cesty komplexního přístupu k zabezpečování usnesení 3. zasedání ÚV KSČ a zesílení vlivu na výchovu mladé generace, zejména dělnické

mládeže. V ideologické oblasti vystupovala do popředí otázka diferencovaného přístupu při výchově k vědeckému světovému názoru, prohloubení vlastenecké a internacionální výchovy.

Byly vysloveny také jednotlivé připomínky k vyšším hospodářským orgánům. Směřují k dořešení některých přetrvávajících problémů /MTZ, dodavatelskoodběratelské vztahy/, zlepšení řídicí a plánovací práce apod. Konkrétně budou předány v přehledu příslušným oddělením ÚV KSČ.

Předložený návrh usnesení byl jednomyslně přijat. Jeho obsah vychází z problematiky přednesených zpráv i diskuse. Konkretizuje úkoly pro komunisty, stranické organizace na jednotlivých úsecích práce. V návaznosti na ekonomické cíle je řešeno další zkvalitňování ideově výchovné a politickoorganiza-torské práce strany. Klade se důraz na důslednou realizaci Dopisu PÚV KSČ k některým negativním jevům ve společnosti. Usne-sení vytváří podmínky pro plánovitou, konkrétní a cílevědomou práci orgánů západoslovenského KV KSS při naplňování závěrů XVI. sjezdu KSČ.

Volba členů a kandidátů západoslovenského KV KSS, členů KKRK proběhla jednomyslně. Rovněž tak byli na ustavujícím za-sedání zvoleni členové předsednictva, sekretariátu, vedoucí tajemník a ostatní tajemníci KV KSS i potvrzen předseda KKRK.